

**Pozdravna riječ na otvaranju
VI. kongresa hrvatskih povjesničara
u Rijeci 29. rujna 2021.**

Prof. dr. sc. **Željko HOLJEVAC**,
predsjednik Društva za hrvatsku
povjesnicu, Zagreb

Cijenjene gospođe i gospodo, ugledni gosti i uzvanici, kolegice i kolege!

Posebna mi je čast i zadovoljstvo pozdraviti visoke goste i sudionike VI. kongresa hrvatskih povjesničara u ime Društva za hrvatsku povjesnicu kao jednog od suorganizatora Kongresa. Društvo za hrvatsku povjesnicu nasljednik je Saveza povijesnih društava i Povijesnog društva Hrvatske, osnovanog nakon Drugoga svjetskog rata. No njegovi simbolički korijeni znatno su stariji i sežu u sredinu 19. stoljeća, kada je u Zagrebu trudom Ivana Kukuljevića Sakcinskog utemeljena prva asocijacija hrvatskih ljubitelja prošlosti i starina, nadahnutih europskom romantičarskom inspiracijom kulturološke i srodne provenijencije. Nakon raspada bivše Jugoslavije i osamostaljenja Hrvatske naše je društvo 1992. pod vodstvom tadašnjeg predsjednika, pokojnog akademika Petra Strčića, iniciralo održavanje kongresâ hrvatskih povjesničara. Tada je u krilu Društva osnovan Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti koji je prerastao u samostalnu udrugu. Još od 1999. i 2000., kada je održan Prvi kongres, Društvo redovito surađuje s Hrvatskim nacionalnim odborom za povijesne znanosti (HNOPZ) u pripremi nacionalnih kongresa povjesničara. Stoga se prihvatilo i suorganizacije VI. kongresa o „Kulturi“ ovdje u Rijeci kao europskoj prijestolnici kulture 2020. – kada se i ovaj kongres trebao održati prije nego što je, zbog pandemije koronavirusa, morao biti odgođen.

„Životinja ima okoliš – čovjek ima kulturu“, objašnjavaju neki mišlioni. Imajući na umu da je čovjek tvorac i proizvod kulture koja pripada svima i koja vodi napretku, kao aktualnom predsjedniku Društva za hrvatsku povjesnicu izuzetno mi je drago da se ovaj kongres održava u suradnji, između ostalog, i s Povijesnim društvom otoka Krka i Povijesnim društvom Rijeka. Spomenut ću – ne samo da smo s tim društvima bili povezani u osobi akademika Petra Strčića, nego i Povijesno društvo otoka Krka već više od pola stoljeća aktivno djeluje i bez prekida razvija historiografsko nakladništvo. Prisjetimo se, u svibnju 1968. održan je u gradu Krku radni sastanak na kojem su među ostalim sudionicima bili Branko Fučić, Franjo Orlić, Tugomila Lončarić, Petar Strčić i Mirjana Gross kao predsjednica Povijesnog društva Hrvatske iz Zagreba.

Tada je zaključeno da se utemelji Povijesno društvo otoka Krka kao podružnica Povijesnog društva Hrvatske. To je uspješno i realizirano 26. travnja 1969., a glavni poticatelji osnivanja Društva bili su fra Nikola Ludoviko Španjol i Petar Strčić. Sveukupno po serijama ili nizovima izdanja – Povijesno društvo otoka Krka objavilo je u svojih prvih 50 godina postojanja 91 knjigu ili zbornik, odnosno ako se zasebno gledaju i njegova (dubletna) *Posebna izdanja*, onda je taj broj – 153 knjige! I to je kulturološka činjenica koja govori sama za sebe!

Vratimo se našem kongresu i kulturi kao njegovoj glavnoj temi. Politička kultura i kulturne politike, kulturni transferi i kulturni krajolici, kultura umiranja i kultura sjećanja, sukobi kultura, kulturna baština i mnogi srodni aspekti koji će se ovdje razmatrati tijekom sljedećih dana nisu, naravno, jedini zamislivi pristupi kulturi shvaćenoj u najširem mogućem rasponu. Ipak, sasvim je izvjesno da oni svojom dinamičnom isprepletenošću na Kongresu uvelike reflektiraju trendove suvremenog kritičkog traganja u struci za fenomenom kulture u lokalnoj, nacionalnoj i univerzalnoj perspektivi. Neka stoga ovaj VI. kongres hrvatskih povjesničara širokim spektrom istraživačkih pristupa kulturi kao glavnoj temi što vjerodostojnije reprezentira stvaralačku opredijeljenost suvremene hrvatske historiografije za pluralnu komunikativnu otvorenost. Hvala svima koji su tome pridonijeli i pridonose, hvala svima koji su pomogli i pomažu u organizaciji Kongresa, a vama svima – sa željom za uspješan rad ovih dana – hvala na pozornosti.